

3L.

Q. D. B. V.
DISPV TATIO IVRIDICA
DE
CESSIONIBVS
IVDICIALIBVS
ET
EXTRAIVDICIALIBVS
EARVMQVE
DIFFERENTIIS

Q V A M

AMPLISSIMI ICTORVM ORDINIS CONSENSV

P R A E S I D E

CHRISTIANO HÖFFMANN

PHIL. ET I. V. D. ETC.

IN ACADEMIA VITEMBERGENSI

D. IV. MAY. ANNO cI9CCXIX.

IN AUDITORIO IVRIDICO

PVBlico EXAMINI SVBMITTET

RESPONDENS

IO. FRANCISCVS MELER DE LIEBENSTEIN

VITEMBERGAE

RECVDEBAT IO. FRIDER. SCHLOMACHIVS.

1739.

(6)

23.

DISPV TATIO JVRIDICA
DE
CESSIONIBVS JVDICIALIBVS
ET EXTRAJVDICIALIBVS
EARVM QVE
DIFFERENTIIS.

eminem profecto latere potest, tot de unaquaque ferme materia extare bodie Dissertationum atque Commentariorum plauftra, adeo, ut is, qui de eadem materia aliquid differere conatur, operam perdere omnem & aquam in flumen, qua maxime abundat, immittere videatur. Quoniam vero nihil tam perfectum, tamque clarum invenitur, quod non

A 2

ali-

aliquando adjectis præjudiciis, differentiisque
 adhibitiis explicatus reddi queat, ita etiam hæc
 ipsa opinio, hoc solo satis refutata corruit.
 Quare etiam haud iniquum facere putamus, si
 materiam cessionis satis intricatam & amplam
 dissertationis loco eligimus, & non tantum ideo,
 quia in judiciis non nostro tantum jure experi-
 mur, sed sèpius jure ab alio nobis cesso ut mur,
 sed etiam quia inter cessiones judiciales & extra-
 judiciales magna est differentia, indeque magni-
 oriri possunt errores atque confusiones, siquidem
 alia alium producit effectum, ita etiam o-
 peræ pretium duximus de cessionibus judicialibus
 & extrajudicialibus eorumque differentiis ali-
 quid differere, quam ob causam etiam sine ul-
 teriore præfamine nos ad ipsam discussionem
 conserimus, & ut omnia feliciter & bene cedant,
 a summo omnium rerum Auctore primordia
 capimus.

S. I.

S. I.

uoniam vero mos ubique fere
receptus, ut thematis propo-
siti verba prolixè explicent,
ita etiam, antequam nos ad
ipsam rem accingimus, ordi-
nis loco, eadem observare
volumus, quia vero hic circa
vocabula vix quicquam occurrit, quod non vulgo
notissimum, hinc etiam ad vocabulum cedere non
nulla monere sufficiet. Cum enim in propositulo
est, cessionis vocabulum a verbo cedere derivari,
ita etiam, prout fieri potest, de ipsius significatione
quædam proferre necesse est. Hujus itaque vo-
cis acceptio varia & latissima est, siquidem pro re
subjecta aliam atque aliam significationem admittit.
Non nunquam idem denotat, quod abire & locum
dare victori. Ovid. l. 2. de art. 197. Cic. l. 4. Epist. 9.
sumitur etiam pro relinquere, evenire atque acci-
dere. Cic. in Epist. ultim. ad Octav. Tacit. 2. Histor.
C. 55. item pro succedere seu in sortem contingere
ut apud Virgil. l. 12. Aeneid. Cesserit Ausonio si fors
victoria Turno, & in l. 74. ff. de solut. idque poenae
nomine a debitore exactum est, lucro debet cedere

clara

A 3

cre-

creditoris. Porro pro constituere a JCto Paulo
 accipi volunt in l. fin. pr. ff. commun. praedior. l. u. ff.
 de servitute praedior. rusticor. Alberic. de Rosat. in
 Repertor. lit. C. significat quoque interdum renunci-
 are Clem. un. de Renunciat. arg. Rubritae. Aliquando
 denotat bonis cedere, cum debitores, qui sua vel
 fortunae vitio decoixerunt, & sic amplius non sunt
 solvendo, aut infamiam, quae ex venditione in bo-
 norum possessionem missionem secuta, irrogatur,
 evitandam, aut ne in carcerem detrudi possint, bo-
 nis cedunt tot. Tit. ff. de cession. bonor. & C. qui bon.
 ced. poss. Nov. 135. sic quoque dicitur cedere foro l.
 7. §. 2. ff. depos. cedere hypotheca l. i. C. de pact. ce-
 dere usufructu l. 17. §. ult. ff. de Noxal. act. interdum
 pro legatorum nondum perceptorum ad heredes
 transmissione Tit. ff. quando dies leg. cedere diem
 denotat, cum res incipit deberi l. 213. ff. de V. S. de
 Jure Saxonico accipitur cessio pro actu, quo vendi-
 torem rerum soli venditarum dominio & posselli-
 one, coram Judice emptori cedere oporteat, quem
 vulgo vocant die Auslassung, Land-R. l. i. art. 8.
 & ibidem Zobel l. B. & C. Cedere tandem accipitur
 pro transferre, & sic cessio significat juris alicuius
 translationem, ut in l. 76. ff. de solut. l. 22. & l. 23. C.
 Mandat. sic cedimus usum fructum lege 23. ff. de libe-
 ral. caus. cedimus actum, aquæductum l. 15. ff. Commun.
 praedior. cedimus jus eundi, agendi l. 10. ff. de Evid.
 cedimus actiones l. 76. ff. de solut. l. 39. ff. de fidejuss. in
 hoc ultimo significatu accipitur vocabulum cessio-
 nis, & ideo cessio nihil aliud est, quam alienatio ju-
 ris, quæ alienatio cum titulo vel lucrative, vel one-
 roso

roso fieri solet, vid. Beat. Stryck. de jure & act. non
cessibili c. i. §. 1. Lenz. de Nom. & act. cess. c. 1.

§. II.

Hic itaque praefactis, describimus tandem
cessionem in genere, quod sit alienatio sive trans-
latio juris nobis competentis; & quamvis haec de-
scriptio sufficiens videatur, ita, ut non immerito
omnibus omnino cessionibus tam in genere quam
in specie applicari possit, interim Lenz. de Nomin. &
Act. cess. c. 3. aliam atque specialem Nominum at-
que Actionum subjungit definitionem, quam ita
reddit: Cessionem nominum atque actionum esse
translationem juris alicujus contra alium compe-
tentis. Hac ultima itaque id indicare cupit; quod
ea saltim competat cessioni nominum atque action-
um, non vero omnium omnino juri; siquidem
certissimum, quod non omnis cessio juris sit etiam
cessio nominis vel actionis, quamvis e contra o-
mnis nominis cessio sit cessio juris. Ea vero omnia,
quaes jam dicta, potius differentiam constituent
cessionum, quo tamen bene notandum, quod ea
saltim possimus cedere atque in alium transferre,
quaes nobis competunt, cedere enim non possumus
quaes non habemus, cum cessio semper arguat ac-
quisitionem cedentis praecedentem. Alciat. lib. 9.
Respon. q. 9. quo casu putamus hoc loca sufficere,
si jus habemus nobis competens, quamvis etiam
contra alium sit directum, hoc tantum maxime
attenditur, quod ratio & valide alteri possit cedi, at-
que in eum transferri, quod etiam eo ipso sit, &
ideo

ideo recte generis loco ponitur translatio l. 2. C. de dividend. tutel. l. 11. C. de fidejuss. l. 22. C. Mandat. quia regulariter translatio est, cum de uno ad alterum res seu jus quoddam transfertur.

§. III.

Dividere itaque solent cessiones primo, in voluntarias, quando nempe sponte ac nullo jure cogente fit, puta cum nomen & actio alteri donatur, venditur aut in solutum creditor i datur, l. 2. l. 6. C. de obligat. & act. l. fin. C. quando fisc. vel privat. l. 3. l. 5. l. 7. C. de Heredit. vel act. vend. l. 22. l. 23. C. Mandat. & necessarias, quae fiunt cedente necessitate juris coacto, & est, quando creditor mandatori vel fidejussori solventi iura contra debitorem principalem aut Confidejussorem competentia cedit. Porro quoque dispescuntur secundo, in expressas & tacitas, in illis contrahentium, cedentis nempe & cessionarii, consensus ac voluntas intervenit, quae actu quodam externo verbis scil. traditione instrumenti declaratur: in hac vero nullus ejusmodi actus accedit, nec consensus verbis exprimitur, tace tamen intervenisse fingitur, ut cum debitor, qui non sua culpa, sed fortunae novercantis virtus decoixerit, ad miserabile cessionis bonorum auxilium evitandum ejurat bonorum copiam, id est, dat iusjurandum, se solvendo non esse. Hoc enim casu creditores non solum debitores conquirere & vindicare, sed etiam debitores sui debitoris convenire possunt Nov. 135. §. iusjurand. quo tandem fit, ut facta cessione actionis personalis expressa, cessa etiam

8550 9 8550

etiam tacite videatur actio hypothecaria cedenti tempore cessionis competens Bart. in l. 30. ff. si pignori. Tertio, Cessio quoque est judicialis vel extra-judicialis, judicialis dicitur, quae fit coram judge & in loco judicij, vel quae actis publicis insinuat, & a judge confirmatur. Extrajudicialis est ea, quando cedens & cessionarius extra judicium non solum convenient, sed & quae actis publicis insinuat, nec a judge confirmatur, dicitur quoque ea extrajudicialis, quae a Notario & testibus facta est. Huic quarto etiam accedit, quod cessio sit vel publica, quae instrumento publico constituitur, utpote quae actis publicis insinuat & a judge confirmatur, vel quae fit coram Notario & testibus, vel tribus testibus probatae & integrae opinionis tantum arg. l. fin. C. de Re judic. & l. u. in fine C. qui potior in pign. Vel privata, quae in scriptura privata fit, vel alias privatum, quamvis in praesentia testimoniū perficiatur. Tandem quoque quinto, cessionem dicunt aliam esse veram, aliam simulatam seu fictam Bald. in l. 21. C. Mandat. quam etiam fraudulentam vocant Tusch. lit. C. conclus. 209. interim tamen accurate loquendo cessio simulata & fraudulentia cessionis nomen non meretur, nec ejus specimen constituit, quia juris ordinatione hujusmodi simulati & fraudulentis actus prohibiti ac invalidi sunt Lenz. de Nomin. & act. cess. C. 5. n. 6. 7. n. 17. & 24. seqq. Huc etiam referri potest, quod cessio sit vel rerum mobilium, vel immobilium, illa enim circa res mobiles, haec vero circa immobiles seu illarum jura transferenda occupata est, videatur.

B

Carpz.

Carpz. Decis. 250. n. 6. 9. 10. seqq. Ord. Proc. Electoral. Tit. 46. §. So lassen wir geschehen ic. Rescript. de Anno 1614. d. 1. febr. §. und über das soll ic. Decis. 40. Elect. noviss. &c.

§. IV.

Jam dispiciendum, quinam hoc modo cedere possint? Et postquam notum, quod in universum quisque rerum suarum moderator & arbiter sit. 21. C. Mandat. hocceque moderamen atque arbitrium se quoque extendat ad jura & actiones, quatenus haec nobis acquisita & exercitium vel pacis vel publicis legibus non est circumscriptum, siquidem etiam cessio de genere permissorum & licitorum est Casp. Anth. Thesaur. L. 3. q. 28. n. 2. Richter. p. 1. Decis. 36. n. 4. B. Stryck. de jur. & act. non cessib. §. 2. ita etiam ex eo apparet, quod illi facultas jura cedendi competat, qui alias habet jus alienandi; siquidem haec regula semper perpetua; quod is, qui jus habet alienandi, jus quoque cedendi habeat; & quocunque alienari potest, cedi quoque valet. Lenz. de Act. cess. c. 13. membr. 1. n. 1. seq. Quare etiam sponte fluit, omnes illos, qui alias portestate alienandi non habent, nec cedendi portestate habere, cum cessio sub alienatione tanquam genere continetur, & a traditione objecio faltem differt, ita ut in rebus corporalibus ad translationem traditio, in incorporalibus vero, juribus scil. & actionibus cessio requiratur post Aug. Cels. Decis. 20. n. 20. Stryck. de Jur. & Act. non cessib. c. 1. §. 2. Jam perspectis, quibus cedere inhibetur, seu qui

qui actionibus nequeunt cedere, quibus concedatur,
seu qui recte cedunt, facile cognosci poterunt; quia
quoad cognitionem contrariorum eadem est disci-
plina, & cognito uno, alterum in obscuro esse non
potest §. 13. Inst. de societ. l. 35. in fin. ff. de vulgari &
pupillar. substit. Nicol. Everhard. in topic. loc. a Con-
trariis n. 1. Lenz. de Nom. & Act. Cess. c. 4. §. 7.

§. V.

Quamvis itaque haec sufficere videantur, ut
exinde in genere cognosci posit, quibus cedere li-
ceat vel non; interim tamen ad specialia descendere
haud iniquum putamus, & praeprimis & maxi-
mopere videndum, qui vel impediuntur, vel pro-
hibentur, inter quos itaque non immerito refe-
runtur infantes & infantiae proximi §. 10. Inst. de
inutil. Stipul. l. 1. §. 2. ff. de Administr. & pericul. tu-
tor. pupilli, impuberes pr. inst. de auctor. tutor.
l. 37. §. 1. ff. ad SC. Trebelian. Minores tot. Tit. ff.
& C. de reb. minor. non alienand. arg. Ord. polit. de
An. 1577. §. 1. So wollen wir ic. l. 1. pr. ff. de mi-
nor. vigint. Huc quoque refertur furiosus, qui
nullum negotium, quia non intelligit, quid agit, ge-
rere potest §. 8. Inst. de inutil. Stipul. l. 5. ff. de R. J.
quod etiam extenditur certo modo ad fatuum &
mente captum l. 28. C. de Episcopal. andient. l. 3. C. de
Curator. furios. l. 6. ff. de privil. cred. & Lenz. de
Nom. & Act. Cess. c. 6. membr. 4. n. 1. & 2. porro pro-
digii l. 40. ff. de R. J. Ebrius, qui propter ebrietatem
mentis & rationis non est compos; Mutus &
surdus, qui utroque hoc vicio natura laborat & re-

gulariter, quid agatur, non intelligit, ubi tamen is
 excipitur qui legere ac scribere animumque suum
 ita declarare potest l. 43. pr. ff. de procurator. Ban-
 nitus, cui potestas jura & actiones suas transcriben-
 di denegata, cedere non valet, Matth. Colerus pro-
 cess. execut. p. 2. C. 2. n. 100. Bald. in l. 22. n. 13. C.
 Mandat. Idem quoque dicendum de Judaeo, qui
 Christiano adversus Christianum cedere actionem
 non potest, sub poena amisionis debiti; siquidem
 Receff. Imper. de A. 1557. ita sese habet: Neben dem
 so erfindet sich, daß auch die Juden solche ihre unbillige
 Schulden und Ansforderungen, die sie auf den armen Christen
 mit höchsten Beschwerden und unzieml. Vortheil erlangen,
 andern Christen verkauffen, und die Verschreibungen auf
 die Käuffer stellen lassen, welche in die armen über vor-
 thilte Schuldner zu dem heftigsten dringen und sie es-
 wan gar von Haus und Hoff vertreiben, diesem zugegennet,
 sind wir mit Churfürsten, Fürsten, und Ständen auch der
 abwesenden Räthe, Bothschafften und Gesandten dahin
 entschlossen, wollen und gebiethen, daß kein Christ hinsfür-
 ter einem Juden seine Action und Forderung gegen einen
 andern Christen abkaufen, oder ein Jude als Schuld-
 gläubiger einem andern Christen solche Actiones und
 Forderungen in einem Weg cediren oder einigs Con-
 tracts weise zustellen, bey Verlust derselben Forderung &c.
 Hoc itaque factum est ob odium usurariae pravi-
 tatis, regulariter enim debita Judaeorum usuraria
 praesumuntur, etiamsi hoc exterius non appareat,
 ob textus generalitatem in omnibus cessionibus si-
 ve lucrativo sive oneroso titulo fiant, hoc obtinet,
 interim tamen cessiones judicialiter factas per eund.
 Receff.

*Recess. cit. §. die sem zu begegnen valere dicunt prae-
primis tunc, quando omnis usurariae pravitatis
suspicio abest, Carpz. p. 2. Conf. 30. Def. 45. Ziegl.
Diff. de Jur. Iudeor. B. Stryck. de Jur. & act. non
resfb. C. 1. §. 3. quod etiam de iis afferendum, qui
hoc vel illo loco utuntur jure civium, uti in Mar-
chia, ita ut illorum cessiones tamdiu valeant, do-
nec vitium usurariae pravitatis ostendatur. B.
Stryck. l. c. de reliquis, uti foeminis, quae hoc in
passu praesertim jure Saxonico cum minoribus
comparantur & in alienationibus aequae Curatori-
bus indigent Land. R. l. i. art. 31. Conf. Elecl. 15. §.
Gleichergestalt n. est tamen exceptio in rebus mo-
bilibus arg. d. Conf. 15. p. 2. & foemina mercatrice,
nec non criminis reis & adjecto solutioni, qui et-
iam subinde cedere prohibentur, videre possunt
Lenz. de Nom. & act. cess. c. 6. membr. 10. & n. B. Stryck.
l. c. Wesenb. Conf. 26. n. 43. & alii passim Dd.*

§. VI.

Quoniam cedens semper requirit cessionari-
um, in quem jus vel actiones transferuntur; hinc
etiam nunc videndum cui firmiter cedi possit vel
non? Et sic ante omnia tenendum, quod cesso in
potentiores regulariter non valeat, quia nempe
alium terrere potest, & propter divitias aut alias
rationes debiliori est terribilis, l. i. & 2. C. ne lic. po-
tent. hinc potius suo marte creditores discutere,
quam potentiorum Dominorum opibus niti de-
bent, siquidem aperta videtur esse voracitas, qui
alios actionum suarum redimunt exactores; quare

B 3

etiam

etiam illi debiti amissione & poena arbitraria multantur c. l. 2. C. ne lic. potent. Cessare vero hoc ipsum videtur in cessione necessaria, & ubi dolus fraus & ubi vexandi animus abest, Lenz. de Nom. & act. Cess. C. 8. membr. 3. sic etiam cessione hominibus litigiosis malitiose & fraudulententer facta non admittitur, quod cum Laurent. Kirchov. Vol. 2. Cons. 9. n. 88. 89. asserit B. Stryck. de Jur. & act. non ces. b. c. l. §. 4. ita ut in poenam calumniatoribus statutam incident. l. 1. ff. de Calumn. hic etiam referuntur illi, qui officii causa in provinciis agunt ob metum concussionis, l. 62. pr. ff. de Contr. empt. l. 46. §. 2. ff. de Jur. ffc. quemadmodum quoque aegrotus non valide cedere potest Medico, cui corporis sui curam commisit, & quidem ideo, quia talis cessione respectum ad salutem habere videatur, l. 9. C. de Profess. & Med. l. 3. ff. de Extraord. cogn. siquidem aegrotus in ea potest esse opinione, Medicum debitam diligentiam atque operam non impensurum, si ei non fuerit gratificatus. c. l. 3. ff. de Extraord. cognit. Ob rationis paritatem hoc etiam ad Advocatos & Procuratores extendunt, quibus sub pactione quotae litis minus recte ceditur, quod nonnunquam ex eo praesumitur, si non alia justa appareat causa, Petr. Fontanel. Decis. 178. n. 12. qua de causa etiam hoc Advocatis interdicitur sub poena remotionis l. 5. C. de Postul. B. Stryck. de Jur. & act. non ces. b. c. l. §. 4. Eodem quoque modo cessione, quae fit tutori & curatori adversus pupillum & minorem, inutilis habetur, adeo, ut tale debitum lucretur pupillus, artb. Minoris C. qui dare tut. vel curat. Francisc. de Caldas.

ad

ad Typ. instr. emt. c. 24. n. 62. Sic etiam jure Can. eximuntur Clerici, quibus laicorum jura & actiones cedi nequeunt, ne tales causae ad judicium ecclesiasticum trahantur, & praedam exinde sperare possint Clerici. cap. fin. X. de Alienat. jud. mut. causa facta. Porro quoque durior redditur causa adversarii ita, ut ne inde in Episcopum jurisdictionem in Laicos habentem cessio sit concedenda, Francisc. de Caldas. c. 1. Quoniam etiam inter conjuges omnis alienatio gratuita prohibita est, quae in donationis speciem incidit, ita quoque consequenter cessio. l. 1. ff. de donat. inter vir. & uxori. Tandem ex eodem fundamento, quod contradicuntur sit prohibitus inter patrem & filium, cessio quoque est prohibita, quia habentur pro una eademque persona, & quod filius ex re Patris acquirit, hoc plene patri acquirit, uti videre est in §. 1. institut. per quas personas cuique acquiritur. Porro etiam invito, quia ad hoc negotium tam cedentis quam cessicularii consensus requiritur cedi nequit, siquidem etiam notum, quod invito non detur beneficium, l. 16. §. 2. ff. de Donat. nec creditor invitatus compellendus nomen sui debitoris in solutum recipere. l. 16. C. de Solut. Salicet & Bald. ibid. B. Stryck. de Jur. & act. non cessib. §. 4. Ob identitatem rationis etiam absenti denegatur cessio, nisi alio modo ei sit prospectum, Lenz. de Nom. & Act. cess. c. n. n. 6. Dubitant etiam de milite, qui aliena negotia redimere prohibetur, per l. 7. C. de Procurat. Si quidem enim certis de causis infanti, pupillo & minori, itemque furioso, satuo, mente captio, prodigo, muto & surdo

do cedi non posse, sat multis demonstrare annituntur argumentis, quod tamen de onerosis, non vero lucrativis intelligenduni putamus, quamvis etiam in nonnullis utraque sit invalida, de quibus omnibus ac singulis videri potest, Lenz. de Nom. & act. c. 8. membr. 1. 2. & 3.

§. VII.

Postquam haec tenus de personis, quibus tam active quam passive licita cessio, actum fuit, jam etiam de objecto, seu rebus cessibilibus, quae scilicet per cessionem in alios transferri possunt vel nequeunt, dicenda sunt. Vbi in primis tenendum, quod regulariter omnia nomina, jura, omnesque actiones cedi queant. rubr. ff. & C. de hered. vel act. vend. l. 4. l. 14. l. 17. 19. 23. §. 1. ff. l. 3. 7. 8. & fix. C. de hered. vel act. vend. l. 1. C. de novat. & delegat. l. 2. C. de Donat. interim tamen ea, quae supra de alienatione dicta sunt, consideranda veniunt, ubi hoc pro regula certissima habendum, quod omne id quod alienari potest, cedi quoque queat, & sic vice versa, quod alienari non potest, nec cedi posse certum, quibus consideratis appareret, quod exacte cum cessione hoc passu conveniat alienatio, Lenz. de Nom. & act. c. 13. n. 1. 2. B. Stryck. de Jur. & att. non cesib. §. 5. Haec quidem in genere dicta sufficere queunt, interim tamen ratione specialium aliorumque hic pertinentium multa sunt monenda. Et quoniam in hoc negotio jura, nomina, & actiones veniunt, aequum videtur fore nonnihil explicacionis loco adjicere, eaque omnia perstringere;

cum

cum vero vix explicatione indigent, deque iis infra
plura prolaturi sumus, hic supersedemus, & saltim
dicimus, quod hoc loco non tantum actiones per-
sonales, sed etiam reales, & quocunque nomine
regulariter in jure veniant, cessionis objectum
constituant, Lenz. de Nom. & act. cesib. c. 13.

§. VIII.

Sicuti enim in nonnullorum jurium vel re-
rum alienatione certae requiruntur solennitates,
sine quibus vel plane non, vel non valide alienari
possunt, ita etiam tales requiruntur in cessionibus
jurium vel actionum, Brunnem. tr. de Cess. c. 1. n.
101. Inter has itaque maxime referuntur res sacrae,
sanctae religiosae, liber homo &c. siquidem ob de-
ficienes solennitates cedi non possunt actiones &
jura ecclesiastica, quibus, si valere debeat cessione, ac-
cedere necessum est consensum capituli, & eorum
quibus cura Ecclesiae est commissa post alios Dd.
B. Stryck. de jur. & act. non cesib. §. 5. Namque
Ecclesiae & pia loca pupillorum ad instar haben-
tur, quorum defensio competit aliis. Huc quoque
referunt bona pupillorum & minorum immobilia
seu jura, quae immobilium nomine veniunt, nec
non actiones ad res immobiles competentes, quae
sine justa causa & non accidente tutorum & cura-
torum consensu & decreto Magistratus alienari ne-
queunt. l. 4. & io. C. praed. minor. sine decr. quod
tamen in mobilibus & quae hoc jure censentur,
praesertim si non magnum inde resultat praejudi-
cium

C

cium

cium, non est observandum, ubi enim consensus defensorum sufficit l. 22. C. de Administr. tutor. Idem quoque extendendum ad res alienas, quae cedi nequeunt, hinc pater jura ususfructus, ipsi ex bonis liberorum competentis, actiones filii aliis cedere non valet sine ejus consensu arg. l. 1. C. de bon. matern. hoc quoque dicendum de filio, qui in praejudicium patris sine illius consensu alienare cupit l. fin. §. 5. C. de bon. quae lib. Eodem modo maritus, licet habeatur pro domino dotis l. 9. C. de R. V. illum alienare prohibetur l. 16. de fund. dot. quia nempe intuitu jurium uxoris res est aliena, nec obstat quod maritus durante matrimonio aliquod dormiens habeat dominium, quod demum soluto matrimonio vel post mortem vires suas exerit. Hisce tandem annumerantur Procuratores speciali mandato non instructi, qui etiam ob hunc defectum alienare non possunt l. 63. ff. de procurat. Ubi tamen Procuratorem in rem suam, quia vice domini est, hic excipere volunt, Tusch. practic. concl. 203. n. 16. Brunnen. de cess. c. 2. n. 8. & B. Stryck. de Jur. & act. non cessib. §. 5. Referunt quoque huc jus beneficiariorum seu feudale, circa quod aequae aliquid peculiare tam ratione alienationis, quam cessionis observandum ita, ut non adeo facile & sine consensu domini directi aliorumque alienatio fieri atque procedere pos sit, Lenz. de Nom. & Act. cess. c. 26. membr. 2. B. Stryck. de Jur. & Act. non cessib. c. 4.

§. IX.

§. IX.

Vt tandem ad specialia, in quibus alienatio vel cessione non est permitta, descendamus, statim se offert illud, quod nempe id, quod Legislator sive Princeps certae personae concessit, seu ubi in concedendo jure ad certam personam respexit, non sit transmissibile ad alium; hanc etiam ob causam in genere dicimus; Quodcumque est personale, illud etiam non est cessibile, post alios Dd. videatur B. Stryck. de jur. & abt. non cessib. c. i. §. 6. ubi tamen hoc loco non intelligimus actiones personales, quae ex contractu sunt, & personam tantum afficiunt non rem, quo respectu omnes actiones, & obligationes dicuntur personales l. 3. ff. de O. & A. quae omnino sunt cessibiles; sed illud, quando aliquid certae personae cohæret, vel utilitatem intuitu certae personae tantum indultam, cuius causa proxima est qualitas personae, & personalitatem inducit, ut in Procuratore, mandatario, socio, conductore perficiendi operis &c. qui alium substituere nequeunt, excluditur B. Stryck. de Jur. & act. non cessibil. c. i. §. 6. eo ipso tamen nihil contrarii admittimus, sed hoc saltē quod personalia regulariter in alium transferri vel cedi nequeant, quam regulam etiam ad heredes extendere volunt, & quidem ita concludendo; quodcumque ad heredes non est transmissibile, illud non est cessibile; Quae regula suas tamen exceptiones pati videtur, & quidem in usufructu & habitatione; licet enim haeservitutes morte extinguantur, interim illarum exercitium per cessionem in alium transferri potest, quod tamen non est perpetuum, sed tantum tam diu durat, quam diu cedens vivit, quo tandem casu haec cessione

tantum est temporaria, B. Stryck. de jur. & act. non
 cessibil. c. i. §. 8. Hisce praemisis subjungimus tan-
 dem, quae ad jus publicum & regalia, itemque offi-
 cia publica tam civilia quam ecclesiastica pertinent, ubi
 in genere tenendum, quod illa, quae juris publici sunt,
 sint irrenunciabilia l. 14. ff. ad SC. Trebell. l. 13. c. de
 test. l. 38. ff. de pæt. Dalnerus de Renunciat. c. i. n. 9.
 & B. Stryck. c. i. c. 2. §. 5. quod tamen in universum non
 videtur verum, videndum itaque ante omnia num ali-
 quid sit in patrimonio, sive a populo delatum, deinde
 quoque num aliquid habeat vi superioritatis territoria-
 lis, sive privilegii, illo modo translationem in quem-
 cunque fieri posse statuunt, non vero hocce, quia po-
 pulus vel privilegium concedens non ita censetur de-
 rulisse, ut alienatio pro lubitu locum inveniat Zieg. de
 jur. Majest. L. 1. c. 4. §. 25. Rec. imp. de A. 1551. §. 50
 haben wir uns re. Rec. imp. de A. 1594. §. wir Ver-
 ordnen ic. quod tamen hodie secus introductum repe-
 ritur, ita, ut circa ea non adeo infrequentes sint cessa-
 ones atque locationes B. Stryck. c. i. de jur. & act. non
 cessib. c. 2. §. 3. seq. de officiis publicis vero dicendum,
 quod quia sunt res publicae, quae in patrimonio priva-
 torum non sunt, sic quoque extra eorum commerci-
 um, deinde quoque in magistratu constituendo certa
 persona & industria est electa, ea regulariter alienari
 haud possint, quod etiam certa ratione extenditur ad
 feudalia, quorum alienatio etiam certo modo est pro-
 hibita; interim tamen eos, qui plura & specialiora de
 iisdem percipere cupiunt, ablegamus ad B. Stryck. de
 jur. & act. non cessibil. c. 2. seqq. aliosque, qui fusi
 us de hac materia tradiderunt, pro nostra tamen instituto,
 quod

quod magis ad causas civiles, quam publicas tendit,
haec tetigisse, putamus sufficere posse.

§. X.

Quare etiam nos jam conferimus ad causas civiles earumque specialia, eo proposito, ut etiam intuitu eorum videamus, quid hoc passu obtineat, vel quae cedi non possunt, ubi initium facimus ab iis, quae ob personalitatem & privilegium in cessionem non veniunt, quorsum referunt operas officiales, quas servi in manumissionibus patrono suo promittere tenebantur, l. 2. & passim ff. de oper. libert. & quoniam eae ad certam personam referuntur, & in officio personae consistunt, variationem & cessionem non admittunt l. 9. ff. de oper. libert. Lenz. de Nom. & act. cessibil. c. 10. membr. 4. n. 4. ab his itaque eximunt operas fabriles, quae, quoniam per manuarios labores expediuntur, & ad heredes transmittuntur, l. 6. ff. de oper. libert. cedi possunt, post alias Dd. B. Stryck. de Jur. & act. non cessibil. c. 5. §. 1. idem quoque dicendum de operis rusticorum, quiae cum universitate seu territorio transire & alienari possunt. Huc quoque trahunt jus eligendi & optionis, quod certis personis specialiter competit. l. 76. ff. de V. O. Tiraquell. de Retr. §. 26. Gl. l. n. 76. Brunnem. de cess. c. 4. n. 1. ob identitatem rationis cedi non potest privilegium optionis, quod uxor post obitum mariti habet, ut possit vel dotem illatam, vel certam ex bonis mariti portionem petere; Lenz. de Nom. & act. cessibil. c. 20. membr. 3. n. 4. Carpz. p. 3. C. 20. D. 27. quia personae non vero rei privilegium hoc concessum. Porro quoque hoc jus optionis moribus Saxonici receptum invenitur.

ut, quando duo fratres hereditatem dividere velint, major dividat, minor vero eligat, *Land-R. L. 3. art. 29. Constit. Elect. Sax. 15. p. 3.* quod itaque, quoniam aetatis ratione competit, ideoque personalissimum est, cedi haud potest, siquidem etiam non est transmissibile ad heredem uniuersalem. Huc referunt juramenti praestationem a procuratore suscipiendam; nec non beneficium restitutionis in integrum absque actione principali cessum, item vindictam privatam ex legum permissione alicui competentem. Eodem modo Retractum Gentilitium, seu jus linearum, congrui, protimicatos, presentationis & oblationis, ubi tamen excipitur Retractus conventionalis, qui cessionem omnino admittit, de his atque similibus videri possunt, *Lenz. de Nom. & act. cessib.* itemque *B. Stryck. de jur. & act. non cessibil.*

§. XI.

Progradimur jam quoque ad alia, praeprimis ad species juris in re, ubi tandem se offerunt servitutes personales, ut ususfructus, usus & habitatio, de quibus itaque in genere dicendum, quod haec jura, cum sint personalia & intuitu personae certae competentia, ita ut personam egredi haud patientur, regulariter cedi nequeant, & hoc etiam ideo, quia non transeunt ad heredes, sed cum persona extinguuntur, *l. 3. §. fin. ff. quibus mod. ususfruct. amitt.* ubi tamen respectu ususfructus tenendum, quod cessio juris plenarie facta abdicatione extraneo fieri non poscit, ast bene domino proprietario, deinde quoque procedit quoad utilitatem atque commoditatem utendi, non vero quoad jus ipsum;

ipsum; siquidem idem sit in habitatione §. 5. *Instit.* 5°
l. 13. C. de V/sufr. B. Stryck. de jur. & act. non cessibil.
c. 5. §. 14. simili ratione idem dicendum de jure compascui in alieno solo competente, nec non de hereditatis aditione & jure bonorum possessionem petendi. His quoque annumerantur fideicomissa univeralia nondum agnita, itemque conditionalia, nec non familiiae relictæ. *l. 77. §. 27. de legat.* Knipschild. de fideicom.
familiar. illusfr. c. 11. n. 85. & rescripta, quae ad certam personam sunt directa, *cap. fin. X. de Rescript.* ibique Dd. Inter non cessibilia etiam referunt privilegia uxoris præclationis personalia, Sichart. *ad L. assiduis. C. qui pot. in pign. n. 25.* & Brunnenm. *ad l. 6. ff. de her. vend. Nov. 91. pr.* ejusdem farinae est hypotheca tacita & privilegium personale pupilli in bonis tutoris. *l. 20. C. de administr. tut.*
l. 19. §. 1. ff. de reb. autor. jud. vend. Nec non actio hypothecaria, quae sine ebligatione personali regulariter cedi nequit. *l. 40. §. fin. ff. de pignoratit. actione l. 6. ff. quib. mod. pignor. solu.* Huc quoque referunt ob paritatem rationis cessionem obligationis fidejussoriae, *l. 16. ff. de fidejuss.* tandem quoque iis, quae ob certum privilegium cedi non possunt, accenseri possunt mercedes famulorum cum privilegio annexo, mediante quo in bonis debitoris omnibus aliis creditoribus jus potius non habentibus praferuntur. *Mev. ad I. Lubec. L. 1. art. II. n. 65. arg. l. 1. pr. ff. de offic. ejus, cui mandat. jurisd. l. 68. & 196. ff. de R. I.* Non immerito hisce adjiciuntur jura societatis ad eam continuandam, quae, quoniam industriam & factum personæ requirunt, cedi non possunt. *l. 19. ff. de soc. §. 5. & 9. Inst. de societ.* Plura quidem adducere potuissimus exempla, in quibus

bus vel ob identitatem rationis, vel etiam ob alia fundamenta cessiones non procedunt, quoniam vero ad ea, quae jam producta, etiam alia & similia dijudicari possunt, hic subsistimus.

§. XII.

Discussis iis atque recensitis, quæ circa personas & res perpendenda atque monenda erant, ordo jam tangit, ut etiam de actionibus, quæ etiam objectum cessionis efficiunt, aliquid agamus, ubi statim ab initio observandum, quod omnes actiones nobis competentes per cessionem regulariter in aliud transferri queant, sive in rem sive in personam sint, sive ordinariae sive extraordinariae, sive ex contractu vel quasi, sive ex delicto vel quasi oriuntur Lenz. de Nom. & act. cess. c. 14. n. 1. Quoniam vero haec regula videatur perpetua, ita, ut in tantum valeat, in quantum non doceatur exceptio; hinc etiam ideo moti aequum duximus, de iis tantum tractare actionibus, quae per cessionem in aliud transferri non possunt, & perspectis iis, quae cedi non valent, facile apparebit, quae hoc modo in aliud transmitti permittuntur. Hisce praemissis, primo loco se offert Actio litigiosa, quae pro cessibili non habetur. l. 2. l. fin. ff. de litig. Distinguunt tamen Dd. inter actiones personales & reales: illac demum litis contestatione litigiosæ fiunt, l. 2. C. de litig. hae vero simul atque citatio decreta actionis causam continens, reo insinuata atque denunciata fuerit, Autb. litigiosa C. de litig. Brunnem. de Cess. c. 4. n. 7. Hoc itaque tam actori, quam reo, videtur esse commune, quia actori licere non debet, quod reo non permittitur, l. 41. ff. de R. I. & l. 2. C. de litig. ubi tamen de reo hoc dici-

dicitur, quod nempe rem in controversiam deductam cedere non valeat. *l. 2. & fin. C. de litig.* Ponunt itaque hujus rei rationem in eo, quod per ejusmodi cessionem tertio prajudicium fiat, indeque judicium subvertatur. *l. fin. C. de litig.* Sande de *Act. cess. c. 5. n. 17. seqq.* Hic vero actionem utilem excipere volunt, quam tamen sententiam c. Brunnum, *d. l.* rejicit, interim tamen hanc exceptionem concedunt in dorem datione, donatione propter nuptias, item ex causa transactionis, rerum hereditiarum divisionis *l. fin. §. 1. de litig.* nec non ex causa necessaria praecedente *l. 13. ff. famil. hered. c. 1.* alisque B. Stryck, *de jur. & act. non cessibil. c. 6. §. 1.* sunt tamen qui hodie rei litigiosæ venditionem, cessionem, itemque permutationem concedere cupiunt ita, ut sententia contra cedentem lata adversus rei litigiosæ possessorem executioni mandari possit, salvo tamen jure tertii, Svendend, *ad Fibig. proces. p. 101.* dicunt tamen, quod res ab actione litigiosa sit discernenda, siquidem ea ad rem litigiosam, non vero ubique ad ipsam actionem referunt, utpote de qua maxime dubitatur B. Stryck, *de jur. & act. non cessibil. c. 6. §. 1.* Porro quoque hic in disceptationem venit, num actionem directam, quam utilis cedi & in cessionarium transferri queat? quod saltē affirmant de utili non vero de directa *l. 8. C. de hered. vend. & arg. l. 3. C. de Nov. l. 3. C. Mandat.* siquidem directa pacientibus tantum acquiritur, ubi actus contrahendi, qui in mero facto consistit, in considerationem venit, ita, ut ejusmodi factum sua natura cessibile non sit, quod tamen restrinquent ad jus ex ipso contractu veniens, opinantes quod directam, quam acquisivit actionem, ita suam fecerit, ut in alium

D

nullo

nullo modo transferri possit, ita tamen, ut usus ejus post cessionem amplius sit nullus. Si enim jura plenarie cedi atque alienari possunt, & facta per cessionem plenaria abdicatione nihil juris penes creditorem cedentem remanebit, ideoque post jura alienata in præjudicium cessionarii nihil amplius exigere potest B. Stryck. *de jur. & act. non cessibl. c. 6. §. 2.* Denique monendum, jura activa, non vero passiva cedi posse, & quidem ideo, quia ea, quæ in nostra potestate sunt, a nobis liberari valere, non vero quibus alii obstricti sumus. Brunnem, *de Cess. C. 4. n. 93.* Inde licitum, creditorem actionem & jura sua cedere alteri posse invito debitore, *4.6. ff. & 4.1.* *C. de Novat. I.3. C. de hered. vend.* quod tamen non conceditur debitori. *I.1. C. de Novat.* Interim tamen nomen pro diviso & pro parte cedi nequit, ne per id conditio debtoris reddatur deterior, quando nempe pluribus copulatur creditoribus, indeque pluribus vexatur actionibus. Jam de actionibus criminalibus sive poenaibus criminaliter intentandis etiam asserendum, quod regulariter cedi haud possint, quia non ad interest privatum, sed ad satisfactionem publicam tendunt, & ideo ad heredes non transeunt, nisi post litis contestationem. Ob eandem etiam rationem hic referunt actionem injuriarum, quæ non cessibilis habetur. Hic quoque non est transeundum, actionem donationis revocatoriam, quia propter ingratitudinem donatarii competit donatori per modum vindicationis, seu ultionis, haud esse cessibilem *4.1. & 7. C. de Revoc. donat.* siquidem ideo personam non egrediuntur. Certo tandem modo hic quoque trahi potest querela inofficiosi testamenti, & quidem tunc quando ad vindictam referri potest, quamvis itaque

que certum, quod hæc querela ab hereditatis petitione non nisi intellectu saltem separari queat, quia una alteram trahit, uno eodemque judicio peruntur, quare etiam in hoc negotio cessionem penitus negare solent, ita ut non transmittatur ad extraneos, nec ante præparatiōnem in bonis intelligatur *I. 6. §. ult. 17. ff. de inoffic. test.*
B. Stryck. de jur. & act. non cessibl. C. 6. §. s. & alii Dd.
Postquam his ipsis demonstratum, quæ cessionem non admittunt, ita etiam nunc facile inde patebit, quæ in cessionem veniunt; siquidem ideo hæc regula generalis obtinet; quocunque non est prohibitum, illud in genere est permisum, quod etiam in hac materia rite est applicandum, ita ut non sit necesse eodem modo in specie recensere ea, quæ sunt licita.

§. XIII.

Hicce libatis adhuc quærendum, num idem obtineat in jure Saxonico, quod dictum reperitur de jure Civili? ubi respondentum quod sic, cum hac tamen restrictione, nisi quid aliud jure Saxonico sanctum inveniatur, quo casu tunc merito recedendum est a jure Civili. Hinc quoque in multis respectu hujus materiæ jura cessionis augmentum atque mutationem accipere volunt, quod in primis consistit in iis, quod nempe sanctio Anastasiana, quæ fere ubique locorum in desuetudinem abiit, quasi de novo sit introducta atque in usum revocata, siquidem ideo peculiare rescriptum *de Anno 1614. 1. Febr.* videmus, in quo & augmentum arctiusque mandatum ad evitandas fraudes & circumventiones additum, certamque poenam in transgressores definitam reperire licet, utpote quo omnes fraudes abrogari inten-

tatum est, quare etiam per eandem sanctionem haud obscure appetet, omnes omnino cessiones judicialiter tantum fieri debere, ut eo ipso adlibita demonstratione debiti ac quanti, technæ, versutiæ & callida machinatio-nes evitari atque removeri queant, vid. c. *Rescripti de Anno 1614.* §. und über das sollen in allen und jeden Cessionibus so wohl rerum mobilium als immobilium, die causa und quantitas debiti nicht allein mit ausdrücklichen Worten gesetzet werden, sondern auch der Cessionarius, daß deme gewiß also sey, und er in rei veritate eine solche Schuld und summam bey den Cedentem zu fodern habe, coram judice richtig darthun und bescheinigen &c. Hinc etiam si cessiones secundum modum præscriptum præcise observatae non fuerint, neutiquam subsistere debent, quamvis juramento firmatae reperiantur, post Matth. Berlich. p. 2. *Decis. 34.* Carpzov. p. 3. *Decis. 255. n. 56. 57. sq.* Quo casu etiam sit, ut multi in hanc opinionem veniant, in foro Saxonico non alias tolerari cessiones, quam judiciales, adeo, ut idem tam ad cessiones rerum mobilium, quam immobilium extendere velint, quod tamen ex ipso textu, ejusque generalitate non est statuendum, siquidem is potius in contrarium esse videatur, posteaque plane mutatus per *Decis. nov. Saxon. 40.*

§. XIV.

Hinc quando ipsam sanctionem Electoralem inspi-
cimus, ea non tantum generaliter disponit, sed etiam
omnes omnino cessiones & sic etiam extrajudiciales in-
cludit, quod tamen ad res mobiles atque nomina appli-
care volunt; Interim tamen hoc dubium referente
Carpz. p. 3. *Decis. 255. n. 10.* a summo Provocationum
judi-

judicio discussum legitur, ita ut sanctionem Electoralem ad solas cessiones, quae de rebus mobilibus vel immobilibus in judicio sunt, restrinxerint, quod & saepius a Scabinis Lipsiensibus factum, ea mente, ne si aliud statutatur, cessio rerum mobilium ac nominum extrajudicialis penitus abrogata intelligatur. Si enim in ejusmodi cessione causa & quantitas debiti in judicio demonstranda foret, hoc ipso judicialiter facta videbitur, & ita nunquam locus cessioni extrajudiciali relinquetur; quam tamen si fiat de rebus mobilibus ac nominibus, subsistere certo certius est, & vel inde id satis probatum, quod & nomina extrajudicialiter oppignorare liceat absque omni solennitate, veluti expressis verbis legitur dispositum in *Ord. Process. judic. de Anno 1622.*
Tit. 46. §. Ferner die nomina oder ausstehende Schulden belangende, hat es keinen Zweifel, daß dieselben quoad actionem personalem, und so weit sie auf Persönlichen Zusprüchen stehen, ohne Solennität, so wohl als die fahrende Haab verpfändet werden können. Vbi simul notandum, quod oppignoratio perinde ac cessio sit alienatio, leg. ult. *Cod. de rebus alienis non alienandis l. 9.* §. 2. leg. 35. §. 1. leg. 40. ff. de pignoratia actione, ut ideo non magis nomina atque bona mobilia extrajudicialiter cedere, quam oppignorare prohibitum sit, *Carpz. c. l. & Respons. Elector. 37. lib. 5.* Haec res vero hodie, postquam *Decis. nov. Sax. 40.* ea de re claris verbis disponit, minus dubii habet, siquidem in ea haec leguntur verba: Nachdem aber unsere Proceß und Gerichts-Ordnung Tit. 46. dieses deutlichen Inhalts ist, daß der Gläubiger nicht allein die ausstehende Schulden, quoad actionem personalem, und so weit sie auf

persönl. Zusprüche stehen, sondern auch das dingliche Recht, so er auf dergleichen beweg- und unbeweglichen Gütheren die nicht Lehn sind, beständiglich erlanger, ohne fernere ins-
nuation oder andere solennität einen andern cedirem und verpfänden möge, immassen den, so viel diesen passum be-
trifft, angezogenes Ausschreiben de cessionibus allbereit
nach dieser Meinung declariret und erklärt worden. So
hat es allenthalben dabey sein Bewandtniß, und sollen
hinführō die cessiones extrajudiciales derer Verpfändun-
gen auf der beweg- und unbeweglichen Güthere nicht we-
niger, als die judiciales vor kräftig erkennen und geachtet
werden. Huc etiam facere videtur *Decis. nov. 28. §.*
Sezen, ordnen, und wollen demnach ic.

§. XV.

Interim tamen neque hoc, quod etiam in rebus
mobilibus cessiones judicialiter fieri, inque iis demon-
strationes debiti requiri judiciales soleant, nobis obstat;
siquidēm in iis idem permissum, quod in cessionibus
rerum immobilium, nec eo ipso prohibitæ sunt cessa-
tiones judiciales rerum mobilium, sed arbitrio contrahen-
tium hoc videtur relictum, an judicis auctoritatem ad
hibere velint, quod si vero hoc placuit, causa & quan-
titas debiti æque est in judicio demonstranda, quia ces-
sio judicialis hoc requirit, sive sic de rebus mobilibus
sive immobilibus; quare etiam de judiciali tantum mo-
do cessione accipienda est sanctio Electoralis, ad eam-
que restringenda. Namque scepissime accidit, ut con-
trahentes cessione judiciali plenius sibi prospectum pu-
tent, non contenti extrajudiciale cessione etiam quoad
res mobiles Carpz. p.3. *Decis. 255. n.14.* Vbi etiam se-
quens

quens legitur Responsum, quod verbotenus hoc transcribere placet & ita sonat: Hat A. S. daselbst bey dem Rathen zu L. 1700. Gulden umb Verzinsung stehen, weil nun derselbe euch mit 800. Reichsthalern, welche er bereits vor etlichen Jahren umb Verzinsung aufgenommen, verhaftet, die Wiederzahlung aber auf bestimmten Termin nicht leisten können, hat er euch solcher eurer Forderung wegen nicht allein mit Capital und Zinsen daran verwießen, sondern auch vermeide des hierüber ausgehändigten Scheins, so viel davon cediret und abgetreten, worauf sichs begeben, daß bemeldter A. S. fallit worden, und zu seinen Vermögen ein Concursus Creditorum sich ereignet, welche alle um die Priorität certiren, sich auch an vorgedachte beym Rathen zu L. ausstehende 1700. Gulden ihrer Forderung halben zu halten gemeinet, mit Flurnenden, daß diejenige cession, so euch hiebevor von dem debitore geschehen, zu recht nicht beständig sey, derowegen sie von solchen Geldern vor euch zu befriedigen seyn; Ob sie nun wohl solches dahero zu erhärten gemeinet, daß berührt cessio weder gerichtlichen geschehen, noch auch die causa und quantitas eurer Forderung vor Gerichte beybracht, und erweislich gemacht worden wäre, allermassen das Chur-Fürstliche Sächsische gnädigste Edict de cessionibus vergleichen erfodert, Dieweil aber demnach vorgedachte euch beschahene cession nur allein auf nominibus und aufscheinende Schulden beruhet, welche nichts weniger als cessio rerum mobilium auch extra judicium und privatim zu Werke gestellet werden kan, und dannenhero in solchem Fall so gar nothwendig nicht erfodert wird, die causam und quantitatem debiti gerichtlich beyzubringen; So mag diesem nach mehr bemeldte euch geschahene cession

sion zu Rechte vor unbeständig nicht gehalten werden, sondern es verbleibt euch die angewiesene Schuld, so weit eure Forderung an Capital und Zinsen austrägt, billig, und seyn die andern Creditores ihrer Forderung halber euch disfalls einigen Eintrag zu thun nicht berechtiget. V. R. W.

§. XVI.

Hoc facto tandem ad differentiam cessionum deveniendum, quæ præprimis in eo consistit, quod nempe cessione rerum immobilium jure Saxonico præcipue in judicio, mobilium vero etiam extra judicium facta, subsistere debeat. Carpz. c. 1. n. 13. & 14. Deinde quoque in judicialibus tam rerum mobilium quam immobilium requiruntur certæ solennitates, ut sunt causa & quantitas debiti, ita ut cessionarius judicialiter docere debeat, quod talem summam debiti a cedente exigere possit, videatur *Rescriptum de A. 1614.* s. und über das soll in allen und jeden &c. *Decis. nov. Sax. 28.* ibique passim Dd. quæ si præcise observatae non sunt, cessionem neutram subsistere, quantumvis juramento confirmata, ex istimat Berlich. p. 1. *Decis. 34.* ideo denique jure Saxonico in cessionibus judicialiter factis, si non adhibitæ sunt solennitates recensitæ, istæ non tantum non subsistunt, sed etiam tota prætensiæ sive summa amittitur eaque vel Fisco, vel cujusque loci Magistratui cedit, vid. cit. *Decis. nov. Sax. 28.* §. So aber erschiene, daß hierinre &c. præprimis tunc, quando nempe fraus & dolus intercesserit, ubi tamen bene notandum, quod ob certas causas atque incommoda summa debiti cum pretio pro ea solvendo non accurate convenire debeat, sed ut ad minimum laesio usque ad dimidium toleranda sit,

sit, adeo, quamvis ea appareat, tamen si cetera requisita rite sese habent, ut legitima subsistit, *Decis. nov. Sax. cit. 28. §. Sezen, ordnen, und wollen demnach &c.* eoque modo summa in cessionem deducta non amittitur, nec ulla alia poena locum invenit; quæ tamen omnia in cessionibus judicialiter factis contingere videntur, ita, ut ad cessiones extrajudiciales ob textum, qui tantum de cessionibus judicialibus loquitur, allegatum, applicari non possint ac debeant, quia poena & odiosa magis restringenda, quam amplianda, strictissimæque sint interpretationis.

§. XVII.

Hinc igitur quæstio oritur: Si in cessionibus extrajudicialibus ea, quæ supra in judicialibus requirebantur, exhibita & observata non fuerunt, num ne tunc eo, quo diximus modo, corruant, amisioque portionis ideo locum inveniat? Negativa nobis arridet sententia, quia secundum ea, quæ adduximus in extrajudicialibus regulariter solennitatibus iis, quæ in judicialibus requiruntur, non opus est, siquidem etiam jura supra adducta se non extendunt ad cessiones simul extrajudiciales, quia tunc, si etiam in ejusmodi cessione causa & quantitas debiti in judicio demonstranda foret, eo ipso judicialiter facta videretur, & ita nunquam locus cessioni extrajudicali relinqueretur, sed ideo penitus abrogata esset, quod tamen est contra jura apertissima, videatur *Ord. Process. jud. Tit. 46. §. Ferner die nomina oder ausschentrede Schulden belangende &c. Decis. nov. Sax. 28. §. 40.* Hinc etiam quoniā res satis expedita, cessiones tam judiciales quam extrajudiciales valere constat, & quidem hæ sine solennitate judiciali, ita, ut eo ipso non sint sub-

Ejectæ

jectæ ea de re allegatis juribus, quo tandem sponte sequitur, quod, sanctionibus de iis in specie nihil disponentibus, quomodounque contractæ subsistant, nec ob defectum solennitatum judicialium jamjam memoratæ summa in cessionem deducta amittitur, quod eo magis verum, quando non adeo minori summa, quæ est infra dimidium, cessio facta, alias vero cum sit instar venditionis, l. 5. §. 1. ff. de pref. verb. juncta l. 77. ff. de contrab. empt. l. 2. C. de Rescind. vendit. non immerito locum habet, siquidem cessio & vendicio non aliter differunt, quam objecto, ita, ut hæc in rebus corporalibus, illa autem in incorporalibus obtineat. Pro minori enim summa nomen redimere æquitatis rationem habet, cum alioquin nemo facile inventiatur, qui sine lucro lites pecunia sua sibi coëmtere velit, cum præstet hoc casu pecunia parata, B. Stryck. de jur. & act. non cessib. c. 1. §. 11.

§. XVIII.

Jam vero, si quando contra legem Anastasianam sit peccatum, cui portio residua relinquenda querunt; hac in re Dd. in diversum abeunt, ita ut non nulli cum Carpzovio p. 2. c. 20. d. 37. hanc præter casus exceptos cedenti attribuant, non nulli vero debitori cesso, quia lex Anastasiana in favorem debitoris cessi condita videtur, quod colligere volunt ex aut b. Minoris C. qui dare tut. quo cum etiam convenit B. Brunnem. de Cess. c. 1. n. 87. quam ultimam etiam sententiam amplectitur B. Stryck. l. c. §. 12. ubi adhuc ea addit: quamvis debitor cessus residuum portionem nullo jure firmo, certoque petere vel retinere possit, nulla tamen ad restituendam tenebitur actione; nec infrequens est, ut obligatio sit in

in nobis & nullum jus in alio, Dn. Puffend. *de offic. hom.*
L. i. c. 10. §. 4. in Saxonia vero, cum tota summa Fisco,
 vel etiam Magistratui loci cedere debeat, hæc discepta-
 tio videtur inanis, quia eo modo hæc neque ad ceden-
 tem, neque ad debitorem cessum pertinere posse, quod
 tamen cum grano salis accipendum videtur, ita, ut hoc
 demum ad id quod erat conventum, ut volunt, restrin-
 gendum, non vero ad superfluum extendendum, *l. 22.*
C. Mand. Exceptio tamen est in eo, quod si ob lae-
 nem ultra dimidium ad rescissionem agitur, amissio re-
 sidui regulariter locum non habeat, quemadmodum et-
 iam in aliis præter cessionem nominum cessare videtur,
Decis. nov. Saxon. 28. §. Bon. oberzehler Satzung.

§. XIX.

Ad hoc vero recte discernendum, solent distin-
 guere inter cessiones bona fide factas & privilegiatas, &
 inter cessiones dolo & machinatione initas. Vbi ratio-
 ne priorum cum venditor & cedens nihil poena dignum
 admiserit, nullaque adhuc constitutio, quæ innocentem
 venditorem & cedentem aliqua parte privandum esse
 statuat, sua sponte sequitur, ipsum quoad residuum,
 quod ipsi forte per moram cessionarii deest, actionem
 suam salvam habere & retinere, nec illud, quod alias
 in poenam & odium forte emtoris & cessionarii consti-
 tutum ad venditorem, multo minus ad alios extenden-
 dum, arg. *l. 41. ff. de pen. c. odia X. de R. J. in 6. arg.*
legis 19. eod. & quidem ideo, quia bona fide emptorem
 non teneri sanciunt & dolus ei duntaxat nocere debet,
 qui eum admisit. *l. 7. ff. de dolo mal. l. 2. l. 51. ff. dol. ex-*
cept. Philipp. ad Decis. Sax. 28. observat. Elect. Sax. 7.

n. 5. 6. seq. adeo, ut etiam cedenti omnia jura alias bona
fide contrahenti competentia, integra & salva manere
debeant. Vnde si forte cessionarius difficultem vel mo-
rosum se præstet in exsolvendo eo, quod ipsi pro nomi-
ne cesso promiserat, huic cedenti actionem reservat ad
agendum contra cessionarium ob non secutum supple-
mentum, verba in Decis. nov. Sax. ideo sunt clara: Es
wäre denn, daß selbige also beschaffen, daß der Cedente ob
non secutum supplementum zu klagen Ursach hätte, da-
mit er denn billig gehobet wird &c. Qua ratione etiam
in cessionibus bona fide celebratis, si læsio supra dimi-
dium intercedit, quoad super abundantem summam seu
excessum dimidii Fisco vel Magistratui nihil cedit, sed
potius cedenti taliusmodi cessione læso beneficium z. 2.
C. de Rescind. vendit. ut ad rescissionem agere possit,
permittitur. vid. c. Decis. 28. ubi hæc leguntur verba:
Sondern auch denen Partheyen einen merklichen Vor-
theil und Nachlaß zu thun, allerdings verstatteet bleibtet,
jedoch, daß solcher keine læsionem ultra dimidium in sich
halte; denn anderer gestalt den verfürzten Theil ad rescin-
dendum zu klagen unbenommen, und dem Fisco oder der
Obrigkeit hier von kein Recht zugewachsen seyn soll. &c.
Ratione vero posteriorum, quando nempe dolus aut fal-
sa machinatio intervenit, cessione non tantum plane est
irrita & invalida, sed etiam totum debitum cessum pro-
pterea Fisco vel Magistratui eiusvis loci præcedente
ramen ordinaria actione atque causæ cognitione, cedit
atque accrescit. d. Decis. 28. in verbis: So aber erschiene,
daß hierinnen einiger Betrug oder Falsch vorgegangen,
und also dieser unserer Anordnung zuwieder gelebet würde,
die ganze Forderung unserm Fisco, oder jegliches Orts
Obrig-

Obrigkeit auf vorgehende Klage und Rechtliches Erklärt
muss heingefallen seyn soll. &c. Fit vero hoc, quando
legitimae cessionis requisita, ut forma substantialis,
qualis est causa debendi & quantum debiti, desunt, ea-
que quasi dolos sunt omissa, siquidem cessione hoc modo
pro vitiosa & usuraria adeoque pro nulla habetur. Phi-
lipp. c. l. observ. 3. n. 12.

§. XX.

Si itaque tam cedens quam cessionarius de dolo &
fraude participant, uterque sui admissi poenas debitas
luit, cum nemini fraus sua patrocinari debeat, l. 12. §. 1.
ff. de furt. l. 38. ff. de rei vind. adeo etiam, ut cessione ex
utraque parte cedentis pariter atque cessionarii inutilis
sit, & neque ei, qui cessit actiones, & neque ei, qui eas
suscipere curavit, aliquid lucri vel fiat, vel remaneat,
vel aliqua contra debitorem, vel res ad eum pertinen-
tes sit utrique eorum actio, l. 23. §. 1. C. Mandat. Et hoc
neque per Recessum Imper. de Anno 1500. in Reformat. Po-
lit. Tit. Von wucherlichen Contracten §. Dieweil aber
solche und dergleichen Contracte &c. & in Polit. Franco-
furt. de Anno 1577. Tit. eodem. §. Dieweil aber solche &c.
neque per Ordinat. Torgaviens. de Anno 1583. Tit. Von
wucherlichen Contracten, mediante qua amissio summae
ad quartam tantummodo partem est restricta, sublatum,
sed potius jure Sax. peculiari mandato de publicato 28.
Aprilis anni 1625. multa est usque ad debiti integrum
summam exaggerata §. So wollen wir &c. daß sie nicht
alleine des vierdten Theils, sondern der ganzen auf Wu-
cher ausgeliehenen Summa verlustig seyn. Et quamvis
hoc videatur aliquid peculiare, ita, ut ad cessiones vix

ac ne vix quidem trahi queat, interim haec jura quoque ad cessiones fraudulentas recte applicari tradit Carpzov.
lib. 5. Resp. 33. n. 40. seqq. & hoc etiam ideo minus dubium habet, quia in ipso edito de cessionibus §. Ilud dieveil fast &c. totalis amissio pretii in cessionibus fraudulentis est decreta, So wollen wir legtlichen alles, wie das Mahnen haben mag, hiermit gänzlich abgeschaffet und ernstlich verbothen, auch darneben constituirer und gevidnet haben, daß, da sichs befinden solte, daß mit offt gemeldten cessionibus einiger Betrug gebrachet, und anders, als sichs in der Wahrheit verhält, gebahret würde, sowohl der cedens als cessionarius der ganzen Foderung und Gegenfoderung verlustig erkandt, und noch darüber in andere Wege ernstlich gestraffet werden soll, &c.

§. XXI.

Re ita se habente, adhuc putandum, quod nempe haec amissio prodesse debitori, eamque summam lucrari debeat, quia neque cedens neque cessionarius adversus debitorem experiri possunt, sed quoniam nullum adest firmum fundamentum, nullaque lex, quæ ei hanc summam totam vel etiam aliquam ipsius particulam expresse adscribit; Interim tamen hoc, quod contra debitorem eo modo vel cedenti vel cessionario non detur actio, non videtur sufficere, quia tamen tertio, Fisco scilicet non denegata est actio, minime debitori hoc accrescere statuendum, & hoc insuper eo minus, quia favor tantum debitoris in hoc negotio eo tendit, ne molestiis & vexationibus cessionarii nimium gravetur, & ita in damno constituatur, non vero ut lucrum ex ejusmodi cessione vitiola capetur. Philipp. c. l. observ.

serv. 7. n. 21. seqq. Quo etiam factum, ut pari quoque ratione jure Saxonico nihil lucri debitori indulsum, sed ad solutionem totius debiti eum adstrictum videamus, reliquo tamen ei aliquo solatio, ne scilicet executionem ideo pati teneatur prius, quam cause cognitione plenaria de tali vitiola cessione instituta sit absoluta, cui etiam accedit, ut insuper debitori non tantum interesse seu usura usquam ad tempus, quo ei nomen observavit, penitus remittantur, sed etiam ut ei distincti tolerabilesque termini ad solvendum indulgeantur. *Decis. nov. Sax. 28.* So aber erschiene &c. Hisce itaque dictis appareat, quod debitori neque tota summa, neque portio quedam legitimo modo accrescere queat, sed ut vel Fisco vel magistratui cedere debeat, siquidem etiam Philipp. c. l. *observat.* 7. n. 16. illud ipsum sequentibus demonstrat prajudiciis a Scabinis Lipsi. Anno 1664. pronunciatis. p. p. In Fall auch der Cessionarius vor obewehnte 200. fl. nur 10. fl. oder ein weniger, als die Helfste austrägt, gegeben, und also dolose gehandelt. So wäre die cession ungültig, und die Forderung dem Fisco oder der Obrigkeit anheim gefallen. Alterum ita fese habet: Auf eure zwey an uns gethanen Fraze &c. ist euch vermittelst eines judicati denen Unterthanen des Ritter-Guths Königsfeld 264. fl. 13. gr. 7. pf. zu bezahlen verlandt worden, welche auch hernach von Chur-Fürstl. Durchl. zu Sachsen, unsern Gnädigsten Herrn, Executorialn ins Amt Rochlitz wieder euch erhalten, dannenhero euch erlich die Execution und hernach auch die Immision angekündigt worden. Inzwischen hat bey gedachten Unterthanen der in dieser Sache gewesene Advocat so viel zuwege gebracht, daß sie ihm diese ganze Schuld-Post am 21. Jan. dieses Jahres cedi-

cediret und abgetreten. Ob nun wohl die cessiones nominum in Rechten nachgelassen; Dieweil aber dennoch in dieser cession eine bloße simulation vorgegangen, indem der cessionarius dasjenige, was er sich gerühmt, vor die cedirte Post würklich nicht gegeben, sondern in einem de dato den 2. Mart. dieses Jahres ausstellten Schreiben sich ausdrücklich heraus gelassen, daß er erwehntes nomen titulo donationis von denen Cedenten überkommen, und er also auch nicht die Helfste, als es austrägt, davor gegeben; n. m. i. e. f. So ist auch solche cession zu Recht unkräftig, und derowegen die cedirte Schuld hds. stgedachter Ihr. Thurz Fürstl. Durchl. als dem Domino directo über das Guth Königsfeld verfallen.

§. XXII.

Hæc, quæ hactenus dicta, maxima ex parte ad cessiones judiciales restringenda sunt, quare etiam cessiones, num judiciales, num extrajudiciales sint, bene distinguendæ, præ ejusmodi enim differentia solennitates etiam sunt observanda, vel non. Siquidem recensite solennitates, si nempe cessione vel subscriptio, vel amissio debiti vel alia poena abesse debeat, ubique in judiciali pro forma requiruntur, quæ tamen in extrajudiciali citra metum invaliditatis & amissionis summae debiti omitti possant, nisi sint de solennitate formalis, quæ ad ipsius actus existentiam substantialem, non vero ad confirmationem ejus necessaria, Philipp. Decis. Sax. 28. obseru. 5. n. 30. Ubi etiam notandum, quod cessiones extrajudiciales, quamvis in iis eadem solennitates non sint adhibitæ, tamen eundem obligandi effectum habent, atque robur, quemadmodum judiciales, quare etiam

iam sequens adfert judicatum citatus Philippi, quod ita sonat: Ob wohl in dem Chur-Fürstl. Sächsil. Edicto de cessionibus §. Und über dieses zum sechsten &c. ausdrücklich erfodert wird, daß der Cessionarius, daß Deine gewiß also sey, und er in rei veritate eine solche Schuld-Post und Summa bey dem Cedentem zu fodern habe, coram judice richtig darthun und bescheinigen soll: Dieweil aber dennoch solches eing und allein von cessionibus judicialibus zu verstehen, die neue Proceß- und Gerichts-Ordnung aber von ermeldtem Edicto so ferne abgewichen, daß sie die cessiones extrajudiciales der beweglichen Güther nicht weniger als die judiciales vor kräftig hält, und erachtet. So möget ihr auch eure Schuld, und daß ihr dieselbige bey dem Cedenten gewiß und in Wahrheit zu fodern gehabt, vor dem Richter zu bescheinigen und darzuthun, beständiger Weise nicht angehalten werden. V. R. V. Quoniam itaque hujusmodi cessiones extrajudiciales nullib[us] sanctione quadam speciali abrogatae, sed potius per Ordinat. Process. Jud. Tit. 46. item Decis. Sax. 28. & 40. confirmatae reperiuntur, ita etiam adhuc hodie subsistunt, adeo, ut quamvis non adeo accurate omnia adhibita apparent, vel etiam lucrum quoddam ad cessionarium redundet, illud tamen cessionem neutiquam viciat, sed potius eo applicari potest illud, quod alias communiter usurpare solent: quare etiam justum & equivalens pretium hoc loco id censemur, quod deductis impensis, ad consequendam rem fieri possunt vel factæ sunt, dimidium non excedit. L. 2. C. de Rescind. vend. Philipp. l. c. obs. 4. n. 2. Quam etiam ob causam isti, qui ideo citra ullam juris rationem, confusione cessionis extrajudicialis cum judiciali insuper

F

facta,

facta, cessiones irritas declarare, cedentemque superfluo
vel lucro privare volunt, maxime errant, factumque ra-
te, ad id juribus rite applicatis, tam minus sine insigni
juris lapsu defendi, quam subsistere potest.

§. XXIII.

Hoc etiam maxime procedit in cessione juris pro-
prie sic dicti, ubi nullum nomen, nullaque actio, sed
jus quoddam objectum constituit. Et quamvis eiusmodi
cessiones, ubi per eas jus aliquod in aliquem translatum
subsistant, Carpz. p. 2. c. 32. d. 20. n. 6. interim tamen
jura supra adducta ad eas certis de causis vix ac ne vix
quidem applicari querunt, siquidem jus cedendum in-
certæ sæpe est æstimationis, cuius pretii determinatio
videtur impossibilis, præprimis tunc, si quantitas pretii
non ex se æstimanda, sed simul ratio impensarum, va-
riorum onerum, incommodorum, molestiarum, labo-
rumque habenda est, quo etiam casu dicendum, quod
premium fundi, cuius jus ceditur, vel etiam si alias jus
cessum incertæ est æstimationis, exprimi non debeat, si-
quidem etiam ideo legem Anastasianam haud locum
invenire, multis post Carpz. 5. Rep. 84. n. 45. Franck.
I. i. Resol. 8. n. 44. Brunn. ad l. penult. ult. C. Mand. n. 4.
tradit per illustr. Berger. Respons. p. 2. p. 478. quibus etiam
addit, quod tunc, si jus est dubium, nisi inter cedentem
& cessionarium collusio facta appareat, poena confisca-
tionis, qua tamen in hoc negotio, omissa nempe pretii
determinatione, attendi soler, non obtineat. Quibus ex
causis in propatulo, cessiones neque ex hac ratione im-
pugnari, neque summani pretii prætendi posse, & hoc
multo minus, si insuper cessio extra judicium facta de-
prehendatur.

§. XXIV.

§. XXIV.

Hujus rei gratia de evictione quoque aliquid monendum, & num cedens cessionario in hoc negotio evictionem præstare teneatur, quærendum? Vbi dicunt, quod cedens, si debitum non est liquidum ac certum, aut solutione sublatum, omnino teneatur de evictione, vel ad restitutionem pretii, eorumque omnium, quæ accepit, l. 4. ff. de bired. vel act. vend. & quamvis cedens non teneatur facere bonum nomen, tenetur tamen facere verum, id est, præstare se creditorem, licet non locupletem debitorem. dict. l. 4. Ita tandem accipi debet promissio de nominis evictione, ut scilicet verus præstetur debitor, etiam si minus idoneus habeatur, interim tamen adhuc observandum, quod cessionarius, si sciverit, debitori exceptionem competere, vel alias debitum non esse liquidum, & nihilominus istud emerit, vel acceperit, tunc nulla ei contra venditorem vel cedentem competit actio, nec illi, qui sciens rem alienavit emit. l. 27. C. de Evict. Carpz. p. 2. c. 34. d. 27. in eo tamen, quando cedens expresse promisit idoneum debitorem, vel eum esse idoneum seducendo asseruit, omnino tenetur l. 3. ff. de fidejuss. & Carpz. c. l. d. 26. n. 9. segg. Occasione eriam hujus hoc dubium ventilandum venit, num debtor exceptionem compensationis, quæ ipsi contra cedentem competebat, opponere possit cessionario? Et quamvis hæc res a diversis diversimode tractetur, in eo tamen plerique convenire solent, quod nempe cessionario ex causa onerosa non queat opponi compensationem, quæ alias opponi potest cedenti, modo cessionarius agat utilibus actionibus sibi ex propria persona a competentibus, non vero mandatis a persona cedentis,

F 2

ita

ita etiam vulgo distinguunt, an cessio causam lucrativam habeat, an vero onerosam; & an jure proprio agat, vel jure ac nomine cedentis, vid. Dd. ad l. 4. ff. de doli excep. & l. 33. §. ult. ff. de Procurat. hoc itaque non sit sine fundamento; nemini enim, qui prioribus saltem labris materiam compensationis gustavit, ignotum esse potest, ad ejusmodi applicationem atque exercitium requiri mutuum debiti ac crediti respectum, l. 1. ff. de Compens. id est, ut obligationes utrinque tollantur, quod tamen in persona cessionarii, quippe qui vinculo obligationis alicujus debitori obstrictus non est, nec quicquam ei debet, hinc quoque, quoniam mutuus crediti ac debiti respectus cessat in ejusmodi persona, ita etiam ipsa compensatio in illo fundata, Carpz. p. 3. decis. 255. n. 23. 24. sqq. Porro quoque hic requiritur, ut debitum ac creditum sint liquida, l. ult. §. i. C. de Compensat. hoc vero, quando nempe cessionarii obligatio ex cedentis conventione dependere debet, dici non potest, ideo etiam, licet opposita, effectum suum tamen hoc modo sortiri non valet, Carpzov. c. l. n. 29. 33. sqq.

§. XXV.

Postquam itaque edictum, quod non tantum cessiones sint de jure permisorum, Carpz. p. 2. c. 37. d. 20. n. 6. & quod, ut venditiones certum premium recipient, Carpz. c. l. c. 34. d. 27. n. 1. sed etiam, quomodo rite fieri, atque citra ullum periculi metum subsistere queant. Jam etiam discutiendum atque deliberandum venit, qualis effectus inde oriatur? Vbi statim regerendum, quod cedens & cessionarius sibi invicem obligentur, ita, ut cessionarius id, quod cessum exigere possit, l. 2. C. de obligat. & act. & hoc non tantum ideo, quia titulus cessionis.

sionis inter contractus innominatos refertur, *l. 7. §. 1. ff.*
de pact. Berlich. lib. 2. Concl. 32. & Meurer. *de Contract.*
p. 2. p. 31. sed etiam exinde, quia cession pro traditione
 habetur, *l. fin. C. quando fisc. vel privat.* & in *l. 1. C. de Do-*
nat. quare etiam partes sibi invicem obstrictæ in tan-
 tum, ut hæc obligatio non aliter, quam alia negotia ob-
 ligatoria, pariant actionem efficacem; ubi tamen respe-
 ctu debitoris cessi pro cautela observandum est cessiona-
 riorio, ut nempe post factam cessionem mox denunciet
 debitori cesso, factam sibi esse cessionem, *l. 3. C. de Novat.*
 hac enim denunciatione efficitur, ne debitor cessus ce-
 denti amplius solvere posse, sed, si id fecerit, adhuc se-
 mel solvere tenetur, omissa vero denunciatione adhuc
 solvere potest cedenti, nec ea propter cessionario con-
 tra debitorem cessum actio competit, sed contra ceden-
 tem experiri debet, post Lenz. *de Cess. act. c. 28. membr. 2.*
n. 8. B. Stryck. *in Caute. Contr. sect. 4. c. 2. §. 8.* Porro
 quoque hic hæc cautio a cessionario est adhibenda, ut
 præter traditionem instrumentum obligationis speciale
 cessionis instrumentum sibi conscribi atque confici cu-
 ret, alioquin cessionarius executive agere non potest.
 Stryck. *c. 4. §. 18.* Nam si expediti juris est, quod cessiona-
 riarius utatur jure cedentis, *l. 5. C. de hered. vel act. ven-*
dit. non tantum in exigendo vel agendo, sed etiam li-
 berando, ac proinde debitum exigere vel remittere pos-
 sit etiam pacto, & sic debitorem cessum penitus liberare,
l. 16. pr. ff. de pact. necessario requiritur ad cessionarii le-
 gitimationem, cessionis instrumentum, ita tamen, ut, si
 hoc ipsum deficiat, per testes cessionem probare quoque
 liceat, Coler. *de Process. execut. p. 2. c. 2. n. 34.* quia in-
 strumenta & testimoniū depositiones eandem auctoritatem

obtinent. *l. 15. C. de fid. instrument.* Tunc tamen, si hoc fit, ordinario processu procedendum, non vero executivo, cit. Coler. p. 3. c. 5. n. 31. insuper quoque tenendum, cessionem non tam legitimacionem personæ, quam jus agendi respicere, Bart. in *l. 9. qui stipend. n. 3.* quia haec magis respicit justitiam causæ, quam legitimacionem personæ. Quam itaque actionem cessionarius instituere possit, num actionem directam, num vero uilem varie disceptatur. Si vero hoc pro regula observatur, quod actio directa sit inseparabilis, & veluti affixa ossibus creditoris, ita, ut per cessionem non amittatur, nec in aliud transferatur, Cyn. ad *l. 3. C. de Novat. & delegat.* Lenz. de *Nom. & att. cess. c. 28. membr. 1. §. 2. 3. & 4.* sine dubio asserendum, quod cessionario non directa, sed utilis competere possit, quod tam de actione personali, quam reali intelligendum, additur tamen haec limitatio, nisi directa vel ejus exercitium mandetur, ubi tunc notandum, quod actio directa intentetur nomine mandantis, utilis nomine cessionarii, hinc caveat cessionarius, ne libello inserat, rem petitanam ad se pertinere jure dominii, quod cum cessione in actione reali non transit, sed necesse habet id exprimere, quod res petita ad cedentem jure dominii vel quasi spectet, eum vero sibi actionem cessisse, Lenz. c. l. c. 27. m. 1. n. 17. sqq. quæ tamen, quia cession versatur tam circa nomina & actiones, quam iura simpliciter ita dicta, cum grano salis sunt accipienda, & non sine discrimine cuicunque negotio applicanda, hinc dicendum, quod eo castu, si nihil certi constat, actio praescriptis verbis, prout negotium eam admittit, locum sibi vindicet, *l. 1. 2. & 3. ff. de prescr. verb.* salva tamen actione ad interesse, non secuti implementi, ad rescindendum, & aliis cuique hinc inde competentibus.

§. XXVI.

§. XXVI.

Cum igitur cessione non fieri possit in præjudicium debitoris cessi, hoc est, per cessionem conditio cessionarii non potest melior reddi, quam cedentis, quia quælibet cessa transire debent cum sua causa, probe tenendum, quod eadem exceptiones, quæ competunt debitori adversus cedentem, quoque competere contra ejus cessionarium debeat, l. 63. ff. de R. I. quia translationes sive cessiones jurium & actionum aliter fieri nequeunt, quam penes cedentem extiterint, hanc etiam ob causam cum suo onere ad cessionarium transeunt, cum is, qui in jus alterius succedit, eo jure, quo ille, uti debet C. 15. de R. I. in 60, nec est ignotum, quod nemo plus juris in alium transferre possit, quam ipse habet, l. 64. ff. de R. I. Hinc etiam id, quod ipsis, qui contraxerunt, obstat, & successoribus universalibus, sed etiam in singularibus procedit, l. 160. §. 2. ff. de R. I. non enim debet esse melioris conditionis, quam auctor ejus, a quo jus in eum transit, l. 175. ff. de R. I. Lenz, de nom. & act. c. 32. membr. 4. n. 9. seqq. Jam si contingit, per cessionem ejusmodi transferri nomina & actiones, ad quorum exactiōnem cedens exceptione submotus venire non vallet, ea quoque adversus cessionarium uti potest debitor cessus, ita, ut eundem ab ejusmodi exactione propterea repellere possit, siquidem exceptiones, quæ sunt actionis aut intentionis exclusio, comparatae sunt defendendorum gratia, cum quibus agitur, pr. Inst. de Except. & præprimis tunc allegari possunt, quando sunt reales, quæ ipsi rei coharent, seu quæ ex ipsa re petita vel qualibet alia nascuntur, & quoniam ad certam personam non sunt restrictæ, cuivis de ea re agenti obstant, aliisque non

non immerito conceduntur. *I. 4. §. 29. ff. de dol. mal. except.* Vbi etiam res nullum dubium habet, quin ex exceptiones semper & ubique, modo res adhuc sit integra, & contra cedentem & eius cessionarium adhiberi, atque opponi queant.

§. XXVII. His prælibatis, adhuc dicendum, quod cessione atque legitime facta, eaque eo modo, quo alia negotia firmitatem suam habeant, eamque retineant, nisi vel dolus & fraus sublateat, hæc enim si intercedit, quemadmodum alios actus irritos reddit atque invalidos, ita etiam hoc procedit in cessionibus. *I. 5. C. de Rescind. vend. I. 46. ff. de fidejus. & mandat.* quod etiam eo extendunt, si vis & metus adhibitus atque intercessit, *I. 16. ff. de R. I.* de errore idem asserere volunt, quia cessione consensu perficitur, cum tamen huic maxime contrariatur error, & certum est, quod is, qui errat, consentire non videatur *I. 16. ff. de R. I.* vel etiam debitor cessus, cedenti re adhuc integra, debitum exigentis solvere, sive alio modo simili transactione nempe pactio exactio cessionarii sit impedita atque annullata, *I. fin. ff. de transact.* quem effectum tamen mors neque cedentis neque cessionarii tribuit, siquidem alia jura omnia tam activa, quam passiva regulariter in defuncti heredem transiunt, isque facta defuncti agnoscere & prestare tenetur, quod etiam ubique ad cessiones applicandum, Lenz. *I. c. c. 35. n. u. sqq.* *I. 33. C. de Donat.* *I. 59. I. 62. ff. de R. I.* Jam etiam nonnulla de cessione necessaria, imo quid juris circa fidejussiones obtineat, aliisque, dicenda forent, sed quoniam ea ipsa huc proprie non spectant, ita etiam illa, de cessionum materia prolatæ, pro instituto nostro sufficere posse arbitramur, interim eos, qui plura ea de materia desiderant, ad illos, qui fusius de hac re tradiderunt, merito ablegamus, & eo ipso huic labori admodum tenui tandem imponitur

F I N I S.

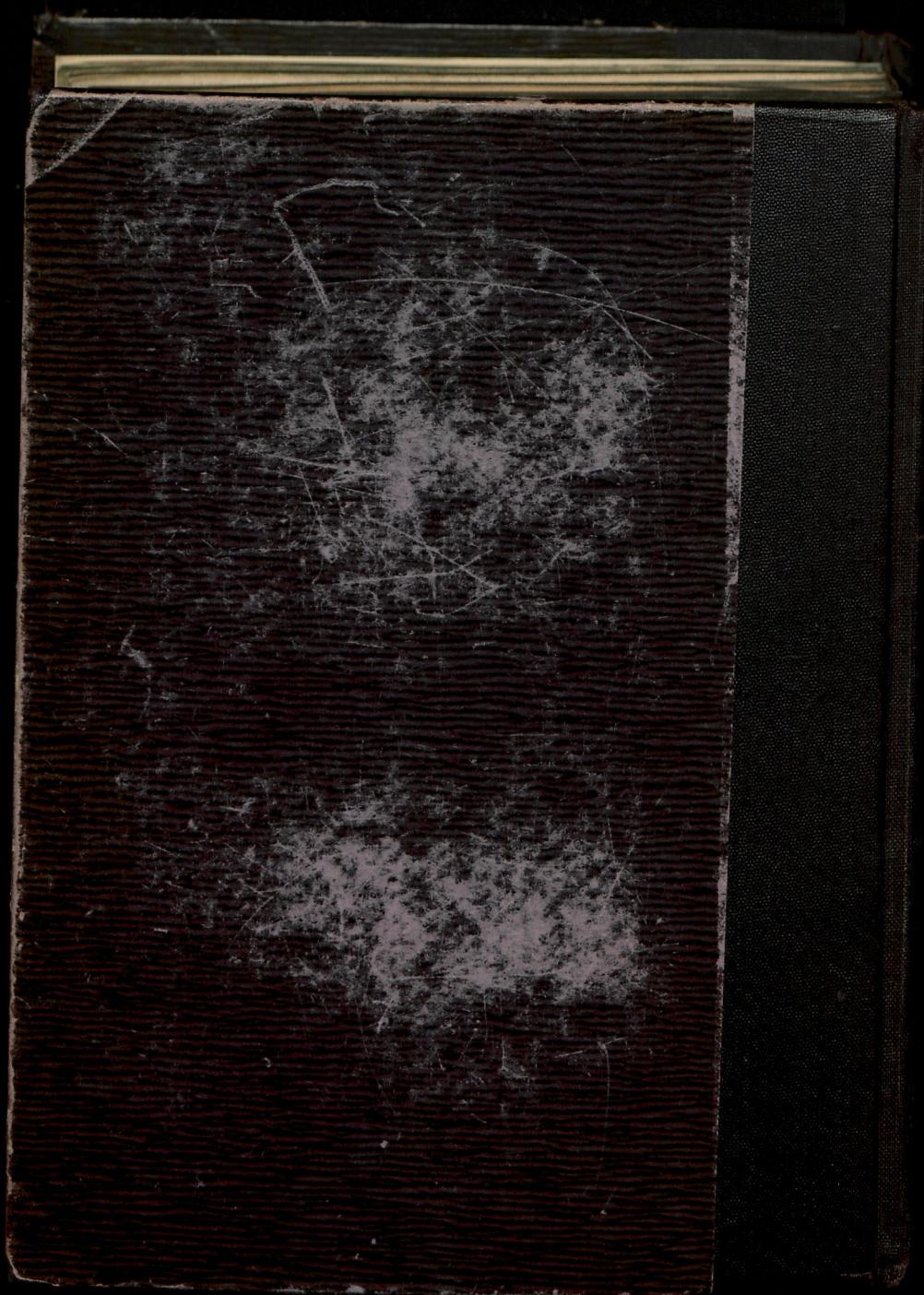
ULB Halle
000 654 957

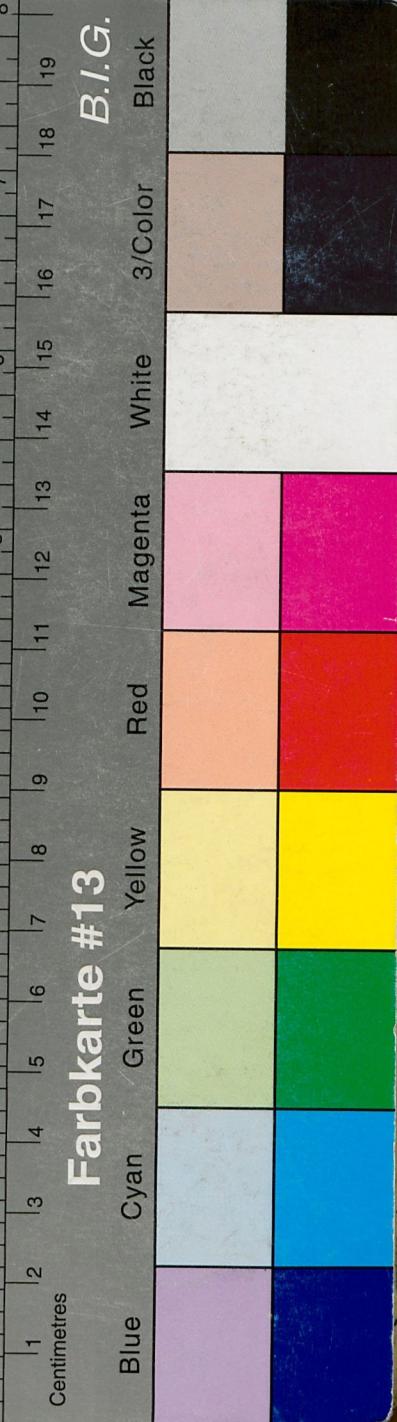
3

TA-DC

32.

L. D. B. V.
 DISPVVTATIO IVRIDICA
 DE
CESSIONIBVS
IVDICIALIBVS
 ET
EXTRAIVDICIALIBVS
EARVMQVE
DIFFERENTIIS

QVAM
 AMPLISSIMI ICTORVM ORDINIS CONSENSV
 P R A E S I D E
CHRISTIANO HÖFFMANN
PHIL. ET I. V. D. ETC.
 IN ACADEMIA VITEMBERGENSI
D. IV. MAY. ANNO cccxix.
 IN AVDITORIO IVRIDICO
PVBlico EXAMINI SVBMITTET.
 RESPONDENS
IO. FRANCISCVS MELER DE LIEBENSTEIN
 VITEMBERGAE
RECVDEBAT IO. FRIDER. SCHLOMACHIVS.

1739.

(6)

23.